

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Adoratione Eucharistiæ

Boileau, Jacques

Viennæ, 1743

Cap. VII. Probatur sanctissimi Sacramenti adoratio, ex. S. Joanne
Chrysostomo, defuncto 14. Novembr. anno Christi CCCCVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49201](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49201)

CAPUT VII.

Probatur sanctissimi Sacramenti adoratio, ex S. Joanne Chrysofomo, defuncto XIV. Novembris anno Christi CCCCVII.

I. **C**UM nullus sanctorum Patrum magis conceptis verbis corporis Christi in Eucharistia præsentiam docuerit, quam S. Joannes Chrysofomus; nullus similiter in sejusdem adoratione commendanda magis commendatione dignus evasit. Quam ob causam Centuriatores Magdeburgenses rotunde fatentur Centuria IV. & V. hunc Parrem videri valde propitium transubstantiationi. Porro sic fatur Homilia de beato Philogonio, scilicet xxxi. tomi I. pag. 357. in qua postquam Christum in altari descripsit, ac veluti in præsepi adumbravit adoratum a Magis; defendit non solum adorando debere nos imitatione consequi Magos, sed ipsum domum nostram transferre, eique pro muneribus vo-

ta ac preces nostras offerre. Οἱ μὲν
 οὖν μάγοι προσεκύνησαν μόνον· σὺ ἢ αὖ μετὰ κα-
 θαρῶν προσέλθης σιωιδότῳ, καὶ λαβεῖν σοι αὐ-
 τὸ συγχωρήσουμένῳ ἢ ἀπελθεῖν οἴκαδ'· ὡροσὶ τεί-
 νω ἢ σὺ, δῶρα προσέγων, μὴ τοιαῦτα οἷα ἐκεί-
 νοι, ἀλλὰ πολλῶ σερνότερα. προσώεγκαν ἐκείνοι
 χρυσόν, προσένεγκε σὺ σωφροσύνην καὶ ἀρετήν.
 προσώεγκαν ἐκείνοι λιθαιωτόν, προσένεγκε σὺ δι-
 χὰς καθαρῶν, τὰ θυμιάματα τὰ πνευματικὰ·
 προσήνεγκαν ἐκείνοι σμύρναν· προσένεγκε σὺ ταπει-
 νοφροσύνην, ἢ τεταπεινωμένῳ καρδίαν, καὶ ἐλεη-
 μοσύνην. *Ac Magi quidem nihil aliud quam
 adorarunt: tibi vero, si cum pura accesseris
 conscientia, permittemus ut sumas, &
 sumpto datum abeas. Accede igitur & tu
 quoque munera offerens, non qualia defere-
 bant illi, sed multo honestiora. Obtulerunt
 illi aurum; offer tu temperantiam & virtu-
 tem. Obtulerunt illi thuris; offer tu puras
 preces, quæ sunt odoramenta spiritualia.
 Obtulerunt illi myrrham; offer tu humilita-
 tem, & cor submissum, & eleemosynam.*

II. Hanc veritatem mirabiliter
 confirmat Homilia VII. in Matthæum.
 Σπεῦσον ὅπῃ τὴν Βηθλεὲμ, ὅπου ὁ οἶκῳ τῶ ἀρτί-
 τῶ πνευματικοῦ· καὶ γὰρ ποιμὴν ἦς, καὶ ἐνταῦ-
 θα ἔλθης, ὅψαι τὸ παρδίον ἐν καταλύματι· καὶ
 βασιλεὺς ἦς, ἢ μὴ ὡσαύτη, εἶδεν σοι τῆς πορ-
 Φυ-

ΦυρίδⓄ ὄφελⓄ· κὰν μάγⓄ ἦς, εἰδέν σε κω-
 λύσει, τῆτο μόνον ἀν' Ἰππὶ τῶ τιμῆσαι ἔλθης, κῆ
 προσκυῶσαι, Ἐ μὴ καταπατήσαι τὸν υἱὸν τῆ Θεῶ,
 ἀν' μετὰ τρέμου κῆ χαρῆς τῆτο ποιῆς· ἐστὶ γδ τῶτα
 ὁμοῦ συμελθεῖν ἀμφότερα ἀλλ' ὄρα μὴ κῆ τὸν Ηρώ-
 δῶν γῆ, Ἐ εἴπης· ὅπως ἐλθὼν προσκυῶσω αὐτῶ,
 καὶ ἐλθὼν ἀνελεῖν Βεβληθῆς. τούτῶ γδ εἰκάσιν οἱ
 τῶν μυστηρίων ἀναξίως μετέχοντες. ἔνοχⓄ γδ ὁ
 τοῖστⓄ ἔσαι, Φησί, τῆ σώματος καὶ τῆ αἵματος
 τῆ Κυρίῃ. κῆ γδ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸν τύραννον ἀλ-
 γοῦντα τῆ βασιλείᾳ τῆ Χριστοῦ, τὸν ἐκείνου τῆ
 Ηρώδου παρανομώτερον μαμωνᾶν. ἔτος γδ βέλε-
 ται κρατεῖν, καὶ πέμπει τοὺς οἰκέις τοὺς ἑαυτῆ
 προσκυνῆσοντας μὲν σχήματι, σφάτιοντας δὲ ἐν τῶ
 προσκυῶν· Φοβηθῶμεν τοίνυν μήποτε σχῆμα μὲν
 ἱκετῶν κῆ προσκυῶτων ἔχωμεν, ἐν δὲ τῶ ἔργῳ τῶ
 ἐναντία ἐπιδεικνύμεθα· καὶ πάντα ἀπὸ τῶν χειρῶν
 ῥήσωμεν, προσκυῶν μέλλοντες. *Festina in Beth-*
lehem, ubi domus panis spiritualis: Et si
enim pastor fueris, eoque adveneris, in di-
versorio puerum videbis. Et si rex fueris,
nec tamen devotus adveneris, nihil omnino
proderit purpuræ fulgore circumdari. Si
Magus forte sis, nihil te ad hunc Regem
intrare prohibebit; modo ut honoraturus
atque adoraturus Dei Filium, Et non quasi
conculcaturus advenias: modo ut honorem
ipsum cum gaudio Et tremore offeras: pos-

 5 sunt

sunt enim utraque hæc pariter convenire. Sed cave ne Herodi efficiaris similis, & dicas, Ut ego veniens adorem eum: (a) cumque veneris, interimere coneris. Hujus etenim similes sunt qui indigne abutuntur communionem mysterii. Reus est enim, inquit, corporis & sanguinis Domini. (b) Qui enim ejusmodi sunt, habent in se tyrannum, & regno Christi jugiter invidentem, longe sane Herode illo nequiores, mammonam scilicet. Hic enim in homines tenere imperium gestit, suosque cultores simulat, & mittit ad Christum, ut specie quidem adorare videantur; quantum vero ex ipsis est, interimunt eum quem adorare se simulant. Timeamus igitur, nequando speciem supplicum atque adorantium geramus, opere vero existamus inimici. Igitur adoraturi Christum cuncta projiciamus e manibus.

Ne quis vero sibi persuadeat, ejusmodi adorationem de qua loquitur S. Chrysostomus, solam Christi personam spectare, omni ad Eucharistiam postposito respectu: eandem comparationem Magorum cum accedentibus ad

(a) *Matth. 2. 8.* (b) *1. Cor. 11. 27.*

ad Eucharistiam hominibus, accuratius tornandam incudi reddit Homilia xxiv. in cap. 10. Epistolæ I. ad Corinthios pag. 538. in qua veritatem tam plane & perspicue expedit, ut nulla res infirmare possit.

μιμησόμεθα τοίνυν καὶ τοὺς βαρβάρους, οἱ τῶν οὐρανῶν πολῖται. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ Φάτνης ἰδόντες, καὶ ἐν καλύβῃ, καὶ ἔδεν τοιῶτον ἰδόντες οἷον σὺ νῦν, μετὰ πολλῆς τῆς Φρίκης προσήεσαν. σὺ ἕσθι ἐν Φατνη ὄρας, ἀλλ' ἐν Ψισιασηρίῳ· ἡ γυναῖκα κατέχουσιν, ἀλλ' ἱερέα παρεστῶτα, καὶ πνεῦμα μετὰ πολλῆς τῆς δαψιλείας τοῖς προκειμένοις ἐφιπιάμενον. οὐχ ἀπλῶς αὐτὸ τῆτο τὸ πῶμα ὄρας, ὡς ᾤεσθε ἐκεῖνοι· ἀλλ' οἶδα αὐτὸ καὶ τὴν δύναμιν, καὶ τὴν οἰκονομίαν ἅπασαν, καὶ ἔδεν ἀγνοεῖς τῶν δι' αὐτὸ τελεθέντων, μετὰ ἀκρεβείας μυσταγωγηθεὶς ἅπαντα. Διαναστήσωμεν τοίνυν ἑαυτοῦς, καὶ Φρίξωμεν, καὶ πολλῶν τῶν βαρβάρων ἐκείνων πλείονα ἐπιδείξωμεθα τὴν Ὀλαβείαν, ἵνα μὴ ἀπλῶς, μηδὲ ὡς ἔτυχε προσελθόντες, πῦρ ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν σωβόσωμεν κεφαλῶν. Ταῦτα δὲ λέγω, ἕχ ἵνα μὴ προσίωμεν, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπλῶς προσίωμεν· ὡς ᾤεσθε γὰρ τὸ ὡς ἔτυχε προσίεσθαι, κίνδυνος, ἕτω τὸ μὴ κοινωνεῖν τῶν μυστικῶν δείπνων ἐκείνων, λιμὸς καὶ θάνατος. *Imitemur ergo vel barbaros, scilicet Magos, nos calorum cives. Nam & illi quidem cum & in præsēpi vidissent, & in tugurio, neque tale quidpiam vidissent, quale*

tu nunc, cum magna reverentia accesserunt. Tu autem non in præsēpi vides, sed in altari; non feminam eum tenentem, sed Sacerdotem adstantem, & spiritum cum magna copia ea quæ sunt proposita, supervolantem. Non solum hoc ipsum corpus vides sicut illi; sed nosti ejus virtutem & dispensationem, & nihil ignoras ex iis quæ per ipsum effecta sunt, ut qui in omnibus mysteriis sis exacte & accurate initiatus. Nos ergo ipsos excitemus, & formidemus, & longe majorem quam illi barbari, ostendamus reverentiam, ne si temere & inconsiderate accesserimus, in nostrum caput ignem congeramus. Hæc autem dico, non ut non accedamus, sed ne temere & inconsiderate accedamus. Nam sicut temere & citra discrimen accedere est periculum, ita mysticarum illarum cœnarum non esse participes, & fames & mors.

III. At vero numquam magis mentem explicat, quam Sermone xxxi. in diem natalem Domini, tomo V. pagg. 479. & 480. ibi enim postquam dixit, ἐνθυμήθητι ἔ ὅτι γῆ ὦν ἔ σποδός, αἷμα ἔ σῶμα χριστοῦ μεταλαμβάνεις. Recogita quod cum terra sis & cinis, sanguinem & corpus

pus

pus Christi accipis ; & observavit, Cherubim & Seraphim cum timore & tremore his interesse mysteriis divinis, clamantes: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus, ac præparationem in Eucharistia percipienda adhibendam explicuit, adeoque charitatem, pacem, & animi tranquillitatem præscripsit, his verbis concludit: Φερίξωμεν τοίνυν προσιόντες, Ὁ χαρισήσωμεν, περσπέσωμεν ἐξομολογούμενοι τὰ πλάσματα ἡμῶν, δακρυσώμεν τὰ οἰκεία πενθοῦντες κακὰ, ἐκτενείς Ὁχὰς ὑποδάμεν τῷ Θεῷ· καὶ ἔτω ἀγκαθάρσαντες ἑαυτοὺς ἡρέμα, καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης Ὁταξίας, ὡς τῷ βασιλεῖ προσιόντες τῶν οὐρανῶν, ἔτω προσέλθωμεν, καὶ δεξάμενοι τὴν ἄμωμον καὶ ἀγίαν θυσίαν καταφιλήσωμεν, τοῖς ὀφθαλμοῖς περιπυξώμεθα, ἀσθερμάνωμεν ἑαυτῶν τὴν ἀγνοίαν. Cum horrore itaque accedamus, gratias agamus, procumbamus confitentes peccata nostra, lachrymemur mala nostra lugentes, intentas ac largas preces Deo fundamus: sicque nosipfos emendantem tacite & cum debita modestia, tamquam ad cælorum regem adeuntes accedamus, sanctamque hanc & immaculatam hostiam recipientes, ex osculemur, oculis eam complexi, mentemque &

ani-

animum incendamus. At vero, poterantne majora adorationis Eucharistiæ indicia posteris imprimi, quam ad sacram hostiam cum horrore accedere, eam exosculari, mentemque & animum igne charitatis accendere? cum præsertim antea (a) probaverimus, veram adorationem Dei cum charitate Christi dissimilitudinem non habere,

IV. Denique quid jam vetat, aut remoram imponere potest adorationi Christi in Eucharistia, quem ab Angelis adorari non dubitavit S. Chrysostomus? Homilia XIV. in Epist. ad Ephes. 41. in I. ad Corinth. libro III. de Sacerdotio cap. 4. sed potissime lib. VI. cap. 4. pag. 94. qua conceptis verbis sic mentem suam explicat: Εγὼ δὲ καὶ πν^θ ἤκουσα διηγουμένης ποτὲ, ὅτι αὐτῷ τις πρεσβύτης θαυμαστὸς ἀνὴρ, καὶ ἀποκαλύψει ὁρᾶν εἰωθὺς, ἐλεγε ὄψεως ἠξιῶσθαι τοιαύτης ποτὲ, καὶ κ^τ τ^τ καρποὶ ἐκείνου ἀφνω πλήθ^θ ἀγγέλων ἰδεῖν, ὡς αὐτῷ δυνάτον ἦν, σολᾶς ἀναβεβλημένων λαμπρῶν, καὶ τὸ θυσιαστήριον κυκλουύτων, καὶ κάτω νεύοντων, ὡς αὐτῷ εἶ τις στρατιώτας παρόντος βασιλέως ἐσηκότας ἴδοι. καὶ ἔγωγε πείθομαι. Ego vero

(a) Cap. 2.

vero commemorantem olim quemdam audivi, cum diceret senem quemdam virum admirabilem, ac cui revelationum mysteria multa divinitus fuissent detecta, sibi nar- rasse, se tali olim visione dignum habitum à Deo esse, ac per illud quidem tempus de repente Angelorum multitudinem conspexisse, quatenus aspectus humanus ferre poterat, candidis vestibis indutorum, altare ipsum circumdantium, denique sic capite inclinatorum, ut si quis milites presente rege stantes videat. Id quod facile mihi ipse persuadeo. Jam vero non inquirimus, an vera vel falsa sit ejusmodi visio: satis enim est de ea non dubitasse S. Chry- sostomum, ut sibi persuaderet adorandam esse summo & divino cultu Eu- charistiam, etiam ritu extrinseco; qua- lis esse solet militum cultus coram re- ge inclinato capite ac vultu demisso stantium.

